

Spoznávame Bibliu

Lukáš 12:1-12:59

12. KAPITOLA

V dvanástej kapitole Lukáš ďalej píše o úžasnom pôsobení Pána Ježiša; no pridáva aj niekoľko nových skutočností, na ktoré by som sa chcel sústrediť.

„Medzitým sa zhromaždili tisícové zástupy, takže ľudia až šliapali po sebe navzájom. Ježiš začal hovoriť najprv svojim učeníkom: „Chráňte sa kvasu farizejov, čiže pokrytectva“ (Lk 12:1).

V tomto období bola Ježišova služba na vrchole. Nasledovali Ho obrovské davy ľudí. V tomto období vykonal mnoho zázrakov. Uzdravil mnohých slepých, chromých a nemých. Uzdravoval celé zástupy. Tento zástup bola taký veľký, že ho nebolo možné spočítať. Ľudia sa tlačili, až po sebe šliapali. Bolo to nebezpečné.

Kristus varuje pred kvasom farizejov. Ak by kvas symbolizoval evanjelium, ako sa mnohí nazdávajú, prečo by svojich učeníkov varoval pred *kvasom* farizejov? Kvas je princípom zla a kvas farizejom predstavoval pokryectvo. Aj dnes máme veľa kvasu!

„Ved' nič nie je také zahalené, aby nebolo odhalené, a nič nie je natoľko skryté, aby nevyšlo najavo. Lebo čo ste povedali v tme, budú počuť na svetle. Čo ste v komôrkach pošepli do ucha, budú rozhlasovať zo striech. Vám, svojim priateľom, hovorím: Nebojte sa tých, čo zabíjajú telo a potom už nič viac nemôžu urobiť! Ukážem vám, koho sa máte báť. Bojte sa toho, ktorý zabije a má moc uvrhnúť do pekla. Áno, hovorím vám: Toho sa bojte!“ (Lk 12:2-5).

Na týchto veršoch Cromwell, a myslím si, že aj Martin Luther, postavili svoje vyznanie: „Boj sa Boha a nikoho iného sa báť nebudeš.“ Keď sa Cromwella pýtali, čo je základom jeho odvahy a nebojácnosti, odpovedal, že prišiel na to, že keď sa bojí Boha, nemusí sa nikoho iného báť. To je presne to, čo Pán hovorí v tejto pasáži.

„Či nepredávajú päť vrabcov za dva haliere? A Boh ani na jedného z nich nezabúda. Vy však máte spočítané aj vlasy na hlave. Nebojte sa, vy ste cennejší ako mnoho vrabcov. Hovorím vám: Každého, kto Mňa vyzná pred ľuďmi, toho aj Syn človeka vyzná pred Božími anjelmi. Kto Ma však zaprie pred ľuďmi, bude zaprený pred Božími anjelmi“ (Lk 12:6-9).

Ježiš si svojím verejným pokarhaním náboženských predstaviteľov samozrejme privodil ich hnev. Jeho učeníci môžu z ich strany očakávať rovnaké zaobchádzanie. Pán Ježiš ich utešuje týmito slovami a uisťuje ich, že Boh sa o nich stará. Vie, čo potrebujú tí, ktorí vyučujú a kážu Jeho Slovo.

„Každému, kto povie slovo proti Synovi človeka, bude odpustené. Tomu však, kto sa bude rúhať Duchu Svätému, nebude odpustené“ (Lk 12:10).

Človek nebude odsúdený za to, že sa rúhal svojimi ústami; odsúdený bude za postoj svojho srdca. Rúhanie Duchu Svätému znamená odporovať Jeho usvedčeniu vo svojom srdci a živote. Toto je trvalý stav – pokým sa neprestane brániť a odporovať.

„Keď vás budú vodiť do synagóg, pred úrady a vrchnosti, nestarajte sa, ako a čím sa budete brániť, lebo Duch Svätý vás v tej chvíli poučí, čo máte hovoriť“ (Lk 12:11-12).

Tieto slová nemajú slúžiť ako výhovorka lenivému kazateľovi alebo učiteľke detskej besiedky, keď sa im nechce pripravovať. Majú nás uistiť, že Duch Svätý, ktorého zoslal, nám dá odvahu a múdrosť svedčiť o Ňom. V Skutkoch apoštolov môžeme o tom čítať mnoho príkladov.

„Ktosi zo zástupu Mu povedal: „Učiteľ, povedz môjmu bratovi, aby sa so mnou rozdelil o dedičstvo.“ On mu odpovedal: „Človeče, kto Ma ustanovil za sudcu alebo rozhodcu medzi vami?“ (Lk 12:13-14).

Pán Ježiš absolútne odmietal robiť sudcu v takýchto prípadoch. Prajem si, aby tí z nás, ktorí sa pokúšajú dávať iným rady, takisto zaujali túto pozíciu. Poradcovia sa náhlia s rozsudkom a hovoria ľuďom, čo by mali robiť. Pán Ježiš sa v takýchto prípadoch nestaval do roly sudcu. Je zrejmé, že keď Pán prišiel na zem prvýkrát, neprišiel ako

sudca ale Spasiteľ. Nabudúce keď príde, príde ako Sudca. Otec odovzdal Synovi celý súd (viď Jn 5:22).

Na základe tejto príhody Pán Ježiš povedal tento výrok a potom podobenstvo o chamtivom boháčovi.

A pokračoval: „Dajte pozor a vyvarujte sa akejkolvek chamtivosti po nadbytku! Lebo život človeka nezávisí od jeho majetku a hojnosti“ (Lk 12:15)

Žiadostivosť je typickým hriechom pre dnešnú dobu materializmu. Nie je to hriech, pri ktorom by nás iní mohli prichytiť a veľakrát si ho možno ani neuvedomujeme. František z Assisi raz povedal: „Ľudia mi vyznávajú všetky známe hriechy okrem hriechu žiadostivosti.“

A potom im povedal toto podobenstvo: „Istému boháčovi prinieslo pole hojnú úrodu. Rozmýšľal a hovoril si: ‚Čo urobím? Ved’ nemám kam pozvážať úrodu.‘ Potom si povedal: ‚Urobím toto: Zrúcam svoje sýpky a postavím väčšie. Tam potom uložíť všetko obilie i svoj majetok a poviem si: Duša, máš veľa majetku na mnoho rokov. Odpočívaj, jedz, pi a vesel’ sa!‘ Ale Boh mu povedal: ‚Blázon! Ešte tejto noci požiadajú o tvoj život a komu ostane to, čo si nahonobil?‘ Tak bude s každým, kto zhŕňa poklady pre seba, a nie je bohatý v Bohu“ (Lk 12:16-21).

Navonok sa tento boháč javil ako ctihodný občan. Bol to dobrý sused. Bol to dobrý, rodinne založený človek. Nik ho z ničoho nepodozrieval. Nepil a nemal žiadne aféry. Vždy platil dane a pre mnohých bol vzorom vďaka svojmu podnikateľskému úspechu. No to bol práve ten problém: chamtivosť sa môže pred inými dobre zatajiť. Filozofiou dnešného sveta je: „Jedzme a pime, ved’ zajtra zomrieme!“ Pán Ježiš toho človeka nazval bláznom. Ak žiješ, akoby týmto životom všetko končilo, a žiješ len pre seba, akoby už po smrti nič nebolo, si blázon.

A svojim učeníkom povedal: „Preto vám hovorím: Nerobte si starosti o život, čo budete jesť, ani o telo, čo si oblečiete. Ved’ život je viac ako pokrm a telo viac ako odev. Pozrite sa

na havrany! Nesejú ani nežnú. Nemajú ani komoru, ani stodolu, a Boh ich živí. O čo viac ste vy ako vtáky!“ (Lk 12:22-24).

Samozrejme, nie je nič zlé na tom, keď si niečo odkladáme. Problémom tohto boháča bola chamtivosť a žiadostivosť. Chcel stále viac a viac a viac. Jakub v 5:1 vyslovuje súd, ktorý sa v posledných dňoch bude týkať bohatých: „Teraz teda, boháči, plačte a bedákajte nad svojimi biedami, ktoré prichádzajú na vás.“ Bohatstvo sa stalo prekliatím. Mali by sme preskúmať svoje srdcia a položiť si otázku: „Žijem len pre tento život?“ Pán Ježiš povedal: „Pozrite sa na havrany! Zoberte si od nich príklad.“

„A kto z vás si môže svojou ustarostenosťou predĺžiť život čo len o laket? Ak teda nemôžete ani to najmenšie, prečo ste ustarostení o ostatné? Zamyslite sa nad ľaliami, ako rastú. Nenamáhajú sa ani nepradú. Hovorím vám, že ani Šalamún sa v celej svojej sláve neobliekal tak, ako jedna z nich. Keď teda Boh na poli takto oblieka trávnu, ktorá dnes je a zajtra ju hodia do pece, o čo skôr sa postará o vás, maloverní!“ (Lk 12:25-28).

„Zamyslite sa nad ľaliami, ako rastú.“ Kvetý nám majú veľa čo povedať. Dnes venujeme veľa času a peňazí na starostlivosť o svoje telo. Používame krémy, spreje, masti, parfumy, a potom sa ešte oblečieme. Aj keď sa navoniam a pekne oblečieme, nemôžeme sa porovnávať s krásou kvetov. To je obrovské posolstvo, milý poslucháč. Musíme sa viac spoliehať na Pána Boha. Nechcem povedať, že by sme mali byť ľahostajní. No ide o to, že život je viac ako len starostlivosť o seba a o svoj život.

„Ani vy sa teda neumárajte otázkami, čo budete jesť a čo budete piť. Nebuďte utrpení! Ved' toto všetko zháňajú národy tohto sveta. Váš Otec predsa vie, že to potrebujete. Hľadajte však Jeho kráľovstvo a toto sa vám pridá. Neboj sa, maličké stádo, lebo sa zapáčilo vášmu Otcovi dať vám kráľovstvo. Predajte, čo máte, a rozdajte ako almužnu! Urobte si mešce, ktoré sa nezoderú, nevyčerpatel'ný poklad v nebi, kde sa zlodej nedostane a kde moľ neničí. Lebo kde je váš poklad, tam bude aj vaše srdce“ (Lk 12:29-34).

Tieto slová sú povzbudzujúce a zároveň desivé. Keď sa jedného dňa postavíme pred Boha, všetky tie krásne veci, ktoré obohatili náš život a o ktorých sme snívali, stratia na svojej dôležitosti. To neznamená, že všetky tie veci sú zbytočné alebo zlé; ale sú len dočasné. Preto by sme mali venovať pozornosť tomu, aby sme mali poklad v nebi.

Podobenstvo o pánovi vracajúcom sa zo svadby

V tejto kapitole nasledujú dve podobenstvá, v ktorých svojim učeníkom, ale aj ostatným poslucháčom, hovorí o svojom návrate. Obe sú tak vzájomne prepojené, že niektorí ich vnímajú ako jedno podobenstvo.

„Majte bedrá opásané a lampy zažaté! Buďte podobní ľuďom, ktorí čakajú na svojho pána, keď sa vráti zo svadby, aby mu otvorili hneď, ako príde a zaklope. Blahoslavení sú sluhovia, ktorých pán nájde bdieť. Amen, hovorím vám: Opáše sa, posadí ich k stolu, pristúpi a bude ich obsluhovať. Či príde pred polnocou alebo až nad ránom a nájde ich bdieť, sú blahoslavení. Uvedomte si predsa: Keby hospodár vedel, v ktorú hodinu príde zlodej, nedovolil by mu vniknúť do svojho domu. Aj vy buďte pripravení, lebo Syn človeka príde v hodinu, o ktorej sa nenazdáte“ (Lk 12:35-40).

Toto podobenstvo sa v prvom rade týka Izraela a Kristovho druhého príchodu, keď založí svoje kráľovstvo na zemi, ale principiálne sa týka aj cirkvi, ktorá očakáva Jeho príchod, keď bude vytrhnutá.

V orientálnom svete mal ženích svadobnú hostinu so svojimi priateľmi a potom si išiel po nevestu k nej domov. Od ženíchovým sluhov sa očakávalo, že budú oblečení do práce a ich lampy budú zažaté, a tak budú pripravení na príchod svadobného sprievodu. Veriaci, ktorý očakáva Kristov príchod, má zaujať postoj pripravenosti – má mať „bedrá opásané“. Máme robiť Preňho všetko, čo môžeme, a žiť v očakávaní na Jeho príchod.

Keď Pán Ježiš prechádza od „ženícha“ k „zlodejovi“, zdôrazňuje skutočnosť, že Jeho príchod bude neočakávaný. Pavol použil podobný obraz, keď hovoril o Kristovom

druhom príchode. V Prvom liste Tesaloničanom 5:2 čítame: „... sami veľmi dobre viete, že Pánov deň príde ako zlodej v noci.“ Pán však nevytrhne cirkev ako *zlodej*. Budeme uchvátení v oblakoch hore Jemu v ústrety.

Podobenstvo o vernom sluhovi

Po týchto podobenstvách sa prihlási o slovo Šimon Peter:

„Peter Mu povedal: „Pane, toto podobenstvo hovoríš iba nám alebo aj všetkým?“ Pán mu odpovedal: „Kto je teda verný a rozumný správca, ktorého pán ustanovil nad svojimi služobníkmi, aby im načas dával určenú stravu? Blahoslavený sluha, ktorého pán pri svojom príchode nájde robiť tak. Pravdivo vám hovorím: Ustanoví ho nad celým svojím majetkom. Ale keby si ten sluha vo svojom srdci povedal: „Môj pán mešká a nechodí,“ a začal by biť sluhov a slúžky, jesť, piť a opíjať sa, pán toho sluhu príde v deň, keď to nečaká, a v hodinu, o ktorej sa nenazdá. Rozpoltí ho a dá mu podiel s nevernými. Ten sluha, ktorý poznal vôľu svojho pána, no nepripravil sa a neplnil jeho vôľu, bude veľmi bitý. Ten však, ktorý ju nepoznal a urobil by niečo, čo si zaslúži bitku, bude menej bitý. Od každého, kto mnoho dostal, bude sa mnoho žiadať. Od toho, komu veľa zverili, budú aj viac žiadať“ (Lk 12:41-48).

Toto podobenstvo hovorí o zodpovednosti, ktorú máme vo svetle Pánovho príchodu. Veľa ľudí má pocit, že Pán čoskoro príde, a preto nič nerobia a len čakajú. Mali by sme pracovať, akoby Pán nemal prísť najbližších tisíc rokov. Na druhej strane sú kresťania, pre ktorých Ježišov návrat je len teoretickou udalosťou. Neočakávajú, že sa to stane za ich života, a preto sa úplne ponoria do svojej služby pre Boha. Dajme si pozor, aby sme nepremeškali Jeho návrat kvôli všetkej práci! Mali by sme dbať o oboje. Ak pevne veríme, že sa Ježiš vráti, aby k sebe vzal svoju cirkev, malo by to dať našej službe nový impulz.

Možno nepríde dnes alebo zajtra, ale príde. Našou tendenciou je nechať veci tak, pretože sa ešte nezjavil. V ten deň, keď príde, budeme súdení. „Všetci sa totiž musíme ukázať pred Kristovým stolcom, aby si každý odniesol odplatu podľa toho, čo vykonal, kým bol v tele – či dobré, alebo zlé“ (2Kor 5:10). O kom Pavol hovorí? O nás, kresťanoch. My sa ukážeme pred Kristovým stolcom. Náš súd nebude o tom, či budeme spasení. Toto nebude trestný súd, ale súd, pri ktorom sa ocitne v nebezpečenstve náš majetok. Bude nás súdiť, aby videl, či sme hodní toho, aby sme prijali odmeny. Pre veriacich budú rôzne stupne odmeňovania, podobne ako pre neveriacich budú rôzne stupne trestov.

Ježiš je príčina rozdeľovania

„Oheň som prišiel vrhnúť na zem. A čo chcem? Len aby už vzbĺkol! Krstom mám byť pokrstený a ako je Mi úzko, kým sa to nestane! Myslíte si, že som prišiel darovať na zemi pokoj? Nie, hovorím vám, ale rozdelenie. Lebo odteraz sa päť ľudí v jednom dome rozdelí: traja proti dvom a dvaja proti trom. Rozdelia sa otec proti synovi a syn proti otcovi, matka proti dcére a dcéra proti matke, svokra proti neveste a nevesta proti svokre“ (Lk 12:49-53).

Keď človek prijme Ježiša Krista ako svojho Spasiteľa, okamžite nastane rozdelenie medzi ním a ostatnými neveriacimi okolo neho. Je jedno, či ide o jeho príbuzných alebo priateľov.

„Potom povedal zástupom: „Keď zbadáte na západe vystupovať oblak, hneď hovoríte, že príde lejak. A býva to tak. A keď veje južný vietor, hovoríte, že bude horúčava. A býva. Pokrytci, vzhľad zeme a neba viete rozoznať. Ako to, že nevíete rozoznať terajší čas? Prečo sami od seba nevíete posúdiť, čo je spravodlivé? Keď ideš so svojím protivníkom pred vrchnosť, usiluj sa s ním cestou pokonať, aby ťa nezavliekol k sudcovi. Lebo sudca ťa vydá drábovi a dráb ťa

uvrhne do väzenia. Hovorím ti: Nevyjdeš odtiaľ, kým nevrátiš aj poslednú drobnú mincu“ (Lk 12:54-59).

Je dôležité, aby sme si uvedomili a rozpoznali, v akom svete žijeme. Človek si myslí, že si dokáže zabezpečiť pokoj na zemi. To je klam – človek je vojnový štváč. Organizácia Spojených národov bola vytvorená, aby zabezpečila pokoj a mier. No v skutočnosti je jedným z najlepších bojových polí na svete! Musíme si uvedomiť, že nebudeme mať pokoj, kým sa Kristus nevráti.